

WILLELMI

REMENSIS ARCHIEPISCOPI

EPISTOLÆ.

- I.
- Ad Alexandrum papam, pro Thoma Becquet, archiepiscopo Cantuariensi, scripta cum adhuc episcopus Carnotensis ageret, id est anno 1166.*
(Vide *Patrol.*, t. CC, in Alexandro III, inter variorum epistolas ad ipsum.)
- II.
- Ad eundem. — Pro eodem.*
(Anno 1168.)
[Vide *Patrolog.*, *ibid.*]
- III.
- Ad eundem. — De his quæ circa festum Epiphaniæ anni 1169 Ludovicum inter Francorum regem et regem Angliæ in colloquio apud Montem mirabilem habito gesta sunt.*
(Vide *ibid.*)
- IV.
- Ad eundem. — In causa S. Thomæ Cantuariensis. Scripta cum archiepiscopus Senonensis ageret.*
(Anno 1169.)
[Vide *ibid.*]
- V.
- Ad eundem. — In causa ejusdem.*
Vide *ibid.*
- VI.
- Ad regem Angliæ. — De excommunicatis ab archiepiscopo Cantuariensi.*
(Vide *Patrolog.*, t. CXC, col. 671, inter epistolas S. Thomæ Cantuariensis. Cf. Henrici regis epist. ad Willelmum, col. 1049, 1050.)
- VII.
- Ad Alexandrum papam. — De coronatione filii regis Anglorum.*
(Anno 1170.)
(Vide *Patr.*, t. CC, in Alexandro III, inter epistolas variorum ad ipsum.)
- VIII.
- Ad eundem. — De nece S. Thomæ Cantuariensis.*
(Anno 1170.)
(Vide *ibid.*)
- IX.
- Ad eundem. — Quod terram regis Anglorum Cis-
marinam interdicto subjecerit.*
(Anno 1170.)
[*Ibid.*]
- A
- Ad Ervisium abbatem et fratres cœnobii S. Victoris Paris.*
(Anno 1170.)
[DUCESNE, *Script. rer. Franc.*, IV, 747.]
W. Dei gratia Senonensis archiepiscopus, et apostolicæ sedis legatus, E. abbati totique capitulo Sancti Victoris, dilectis in Christo filiis, abundare spiritu dilectionis et pacis, per gratiam ejus cujus in pace factus est locus.
Tetigit me aliquantulum per misericordiam suam manus Domini. Et ideo ad diem quam vobis præfixeramus, venire non potuimus. Veniemus autem, Deo volente, ad vos in spiritu lenitatis et mansuetudinis, quam citius dabitur nobis opportunitas, ferentes nobiscum non verbera patris, sed verba matris: parati summo studio laborare ad pacem fratrum et quietem, cupientes in visceribus Christi ut religio conservetur ad Dei servitium, et exteriora bene disponantur ad sustentationem Deo servitium. Interim autem servate unitatem spiritus in vinculo pacis, ut pax Dei quæ exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras. Valete.
- X.
- XI.
- Ad Alexandrum papam. — Pro Hugone de Campo Florido, Suessionensi episcopo, regis Francorum cancellario.*
(Anno 1170.)
(Vide inter epistolas variorum ad Alexandrum III. *Patr.* t. CC.)
- C
- XII.
- Ad Mauricium Parisiensem episcopum. — De deposito ad marcarum argenti ab Eskilo Lundensi archiep. Ervisio S. Victoris abbati commisso.*
(Anno 1170.)
[DUCESNE, *Script. rer. Franc.*, IV, 604.]
W. Dei gratia Senonensis archiepiscopus, M. Parisiensi episcopo salutem.
In quantam et quam perniciosam frater E. quondam abbas Sancti Victoris ex inordinatis actibus suis Ecclesiam et fratres universonos, qui tam religione quam litteratura præ cæteris præeminere dignoscuntur, adduxerit confusionem, vestra novit plenius circumspectio. Qui cum sanctos, qui secum erant, pro viribus impugnaverit, et sanctitatem persecutus fuerit, ea per Dei gratiam sibi amputata

nocendi facultate, nondum ut accepimus querit A
nomen Domini, sed adhuc manus ejus extenta est,
et cum internam et aeternam non possit subvertere
disciplinam, variis et innumeris exteriorum tenta-
tionum generibus eorum nititur perturbare quie-
tem. Proinde cum thesaurum Ecclesiae adhuc oc-
cultare contendat, fraternitati vestrae praesentium
auctoritate iterato mandamus, quatenus ad Eccle-
siam, omni mora remota, accedentes, sub testimo-
nio dilecti filii nostri G. abbatis et fratrum memo-
ratae Ecclesiae, enthecas et repositoriola praetaxati
Er. scrutari curetis, et calicem aureum, et alia quae
ad jus Ecclesiae Beati Victoris spectantia ibidem
inveneritis, abbati et fratribus assignetis. Depos-
itum vero archiepiscopi Daciae in loco reponatis in
Ecclesia majori. Si vero memoratus Er. praedicta
exhibere detrectaverit, nihilominus vase iniquitatis
et mammonae confrecto, quae praediximus execu-
tioni mandetis.

XIII.

*Ad magistrum Mellioem cardinalem. — Commendat
illi negotium archiepiscopi Turonensis.*

(Anno 1184.)

[Exstat inter Stephani Tornacensis epistolae, ep.
110. Vid. Patr. t. CCXI, col. 599.]

XIV.

*Ad B. praepositum et capitulum Remense. — Pro
electione Petri Cantoris Parisiensis in decanum Re- C
mensem.*

(Post annum 1196.)

[MARLOT, *Metropol. Rem.*, II, 442.]

WILLELMUS, Dei gratia Rem. archiepiscopus, S.
R. E. tituli Sanctae Sabinae cardinalis, apostolicae
sedis legatus, dilectis Filiis B. praeposito, S. can-
tori, totique Remensis Ecclesiae capitulo salutem et
dilectionem.

Gratias agimus omnium largitori Deo, qui Remen-
sis Ecclesiae desolationem respiciens, eidem decani
talibus et doctoris patrocinio destituta talem providit
et restituit successorem, cui mores ad exemplum,
et scientia exuberat ad doctrinam. Nos igitur devo-
tionis vestrae providentiam in Domino plurimum
commendantes, electionem dilecti nostri Petri apud
Deum et homines commendabilem, Remensi Eccle-
siae utilem, approbamus, et gratam habentes libe-
ter et liberaliter confirmamus.

(3) Hinc patet Petrum Cantorem lac pietatis et
doctrinae suxisse in Ecclesia Remensi.

(4) Is erat Odo de Soliaco, episcopus Parisiensis,
nepos Theobaldi Magui, comitis Campaniae, post

XV.

*Ad Petrum Cantorem. — De ipsius in decanum Re-
mensem electione certiores facit.*

(Post annum 1196.)

[*Ibid.*]

WILLELMUS, Dei gratia Rem. archiepiscopus, S.
R. E. cardinalis, apostolicae sedis legatus, dilecto
filio M. P. Parisiensi cantori, imo decano Remensi,
salutem et dilectionem.

Deo et Remensi nostrae Ecclesiae in gratiarum ce-
bitas assurgimus actiones, eo quod, inspirante Al-
tissimo, eadem Ecclesia vos elegerit in decanum,
vobis quoque congratulandum duximus, quod onus
a Deo vobis oblatum tam humiliter suscepistis, nec
avaritiae spiritus vos retorsit. Eandem vero electio-
nem ratam habemus, et gratam, utpote qui jam
alias, quando super eodem decanatu capitulum in
nos compromiserat universum, eum vobis prius ob-
tulimus, si velletis: sed vos saniore tunc usi consi-
lio, tendentes ad finem, quem nunc estis Deo gra-
tias assecuti, creditum vobis a Deo talentum in fre-
quentiorum studiorum et scholarum loco prius
erogare pluribus salubriter volebatis. Verum jam
hora est, ut de seminibus quae messuistis, in alios
exultationis manipulos ad propria referatis: unde
nostris esurientibus parvulis frangatur panis ali-
moniae doctrinalis, et pia vicissitudine lacte doctri-
nae per vos laxa matris ubera repleantur (3), quae
vos aliquando parvuli suxistis. Dignum erat, et ju-
stum, ut nostra primitiva mater Ecclesia, quae vos
aliquandiu indigentiae commodaverat aliorum, suis
in necessitatibus revocaret filium, suis retineret
usibus revocatum. Unde qua possumus obedientiae
distinctione vobis injungimus, *secura in Domino*
scientia consulentes, ne cuiquam credatis vobis
aliter suggerenti, quominus in hoc proposito per-
severetis stabiles et immoti; in Domino quippe con-
fidimus, quod et in nobis, et nobiscum in aliis fru-
ctum Deo placitum facere debeatis; utpote quem
non soli Remensi Ecclesiae, sed et toti provinciae,
regnoque potius universo provisum esse credimus,
etiam iis temporibus reservatum, vestrae namque
circumspectionis consilio in propriis et communi-
bus negotiis specialiter uti decrevimus..... Et ut
in eodem stelis proposito firmiores, quandocumque
vobis placuerit et Ecclesiae nostrae titulum, et susci-
pere dignitatis officium per nos, vel per venerabili-
lem fratrem et consanguineum nostrum reveren-
dum Parisiensem episcopum (4), ad sacerdotium
promoveri, gratum nobis erit, etc.

Mauritium electus, anno 1196. Hic Henrici II, An-
glorum regis, et regis Gallorum consanguineus vo-
catur.